

[Transcript] Forklart / Ekstrem Trump-rival kan bli president: - Han er Jesus

Hva har vært på gammel med rollouten av vaksinget vi har sett?
Telefonlignene, jammel, webseitene, krasjene.
Det er en masse kvar.
Jeg tror at i enda av dag, at jeg kan finne min kvist.
Du har bare sagt hva har vært på gammel, så jeg vil ta inn kvist.
Hvis jeg kan kvist, så kvist.
Som guvernør i Florida er Ron Decentis kompromissløs og kontroversiehet.
Du er ikke jo. Du har givet en spise. Du har tatt kvist.
Jeg har tatt kvist.
Du har tatt kvist hvordan du kvist.
Han krangler med sjonalister.
Innfører lover som flere mener er diskriminerende,
og anklages for å lede han i en kulturkrig mot de som er uenige med ham.
Men likevel er Ron Decentis elsket.
Og han har klart å rive ned det bara Obama i sin tid bygget opp i Florida.
Florida er på den nye tracken.
Nå tyder mye på at han også vil bli president.
Kan kulturkrigeren fra Florida vinde hele landets hjerte?
Du hører på forklart fra Aftenfossen, og jeg heter David Bekonig.
I dag er det tirsdag 14. mars.
Ron Decentis er guvernør i Florida.
Han er republikaner, og han er etter hvert blitt veldig synlig og ganske kontroversiell.
Og det ser ut som Decentis begynner å bli en ganske stor trussel mot Donald Trump,
stat totale dominans i republikanske partiet.
Han er kromprinsen som ser ut til å bli kongen.
Øystein-Kløvstad Langberg er Aftenfostens USA-korrespondent.
Og han har nylig vært på Ron Decentis hjemmebane.
Delsdaten for både pensionister, barn som vil se Mikke Mus,
og utallige nyhetsaker om folk som gjør mildt sagt spesielle ting.
Florida.
Decentis har mange likhetstrekk med Donald Trump,
og et av de er denne veldig konfronterende tonen overfor det de kaller mainstream media,
altså tradisjonelle medier i USA.
Decentis avbryter reportret, han kjefter på journalister,
og han gjør nesten kun intervjuer med konservative kanaler og aviser.
Godmorning, ladies and gentlemen. This is your governor speaking.
Og denne stil, denne måten å opptre på overfor journalister,
konfrontasjoner, kranglødene, det er noen som er veldig stolte å skryte i reklamen.
If I could complete the question, though.
So you're going to give a speech or ask a question.
Don't accept their narrative.
Wrong, it's a fake narrative.
I just disabused you of the narrative, and you don't care about the fact.
For journalister som prøver å stille kritiske spørsmål til Decentis,

[Transcript] Forklart / Ekstrem Trump-rival kan bli president: - Han er Jesus

så kan det selvfølgelig være veldig frustrerende å bli møtt på denne måten, og det oppfattes nok av en del som en taktikk for etterstjett unngå å svare på vanskelig spørsmål. Men det er ikke bare krangling med journalister som har gjort at Decentis har fått mye oppmerksomhet i USA.

Kulturkrig, krigen om hvilke verdier som skal være innefor, herrer i landet.

Og Floridas Guner står helt på frontlinjen.

Han har blant annet langsert en rekke lover og politiske initiativer for å fjerne det han selv da kaller venstreorientert indoktrinering og politisk korrektert.

Og det er saker som er veldig populære på graserota i de republikanske partiet, men jo som har gjort han kontroversiell i USA mer generelt.

Decentis hevder at den typen venstreorientert ideologi gjennomsyrrer offentlig institusjoner, store selskaper og ikke minst skolesystemet i både Florida og USA.

Og særlig skolesystemet har han virkelig gått inn for å rense ut i han kaller wokeness.

We fight the woke in the legislature, we fight the woke in the schools, we fight the woke in the corporations, we will never ever surrender to the woke mob. Florida is where woke goes to die.

Som guvernør så har decentis betydelig makt over blant annet skolesystemet i Florida.

Han kan avgjøre til visgrad innholdig fag, men også hvem som styrer de ulike institusjonene.

Et eksempel har jeg fått i løpet av de siste månedene, der decentis har grepet inn overfor det som var en liten, liberal, litt radikal skole i Florida.

Her har han byttet ut store dele av styre og satt inn konservative stemmer.

Etter hva er det skole som er veldig populær blant skjævisudenter, folk som føler seg anledes, men også av skolen som endres fundamentalt, de har desentis var slutt, og de som er kritiske til ham mener han prøver å bygge et kristenkonservativt,

universitet ut av denne skolen og har bakt voldsomme voldsomme reaksjoner.

Og den lille liberale skolen er bare et eksempel.

Decentis har også gjort store lovendringer som legger begrensninger på hva som kan læresport på skolenet i delstaten.

Du husker sikkert parental rights in education loven?

Ok, kanskje ikke, men kallenavne som han har fått av kritikerne, det er bedre kjent.

Don't say gay loven.

Loven får byr rett og slett lære ved Florida's offentlig skoler å undervise om seksualitet og kjønsidentitet til og med tredje klasse på barneskolen,

men kritikerne peker på at loven rammer langt bredere enn det å gjøre at lærer i store del av skolesystemet frykter for hva de kan si om nettopp disse tingene, altså seksualitet.

Vi ser også at decentisens politikk følter at bøker om disse temene blir banlyst fra skolebibliotekker.

Vi har sett bilder i mediene av tomme bibliotekker på skoler hvor alle bøkene er fjernet inntil de kan bli godkjent,

inntil lærene føler seg trygge på at disse bøkene er grei å ha.

I tillegg har decentis satt ned foten for et fag på videregående, kalt African American Studies.

Blandt annet fordi han mente det proktert en agenda på amerikanske barn.

Så decentis har gjort en del ting som for mange kan virke litt ekstremt, og han har mange kritikere.

Men likevel elsker Florida ham.

Hva er det han gjør som fungerer så bra?

God morgen, Ingrid.

[Transcript] Forklart / Ekstrem Trump-rival kan bli president: - Han er Jesus

God morgen, Erik.

Du er stort til turmoder.

Ajod-produkter har kontorstolen du og dine kolleger bli glad i.

Du har et lite eller stort kontorlandskap. Kan Ajod-produkter veile til din bedrift til å skape den beste løsningen?

Vi hjelper deg med hele prosessen fra planlegging til montering.

Få flere gode råd på Ajod-produkter enn å.

En republikaner som fikk fornyet til litt med stort flertal er guvernøren i Florida, Ron De Santis.

Florida-governor Ron De Santis, nærlig en 20-point differens.

De Santis-Florida-synami er det som de kaller det.

Well, thank you so much!

Ja, for Florida har ikke alltid vært en republikansk høyborg.

Delstaten har lenge vært en vippestat som flere ganger har endt opp med å avgjøre hele presidentvalget.

Obama vant den to ganger og bygget i sin tid opp en veldig viktig base for demokratene.

Obama har klart å vinne både Florida og nasjonalt to ganger. Det er en stor og bred gruppe velgeret bestående av slarte latinoer, kvinner, unge og personer med universitetsutdanning.

Sammen har denne gruppen vært veldig viktig for at demokratene skal ha mulighet til å vinne i en stat som Florida.

Og jeg var nylig der nede og snakket med velgeret og møte blant annet en dame som heter Amy Palma.

Hun var en av de som stemte på Obama to ganger. Hun jobber som sminkør, hun er latino-dagen, har dette latinamerikansk opphavet, og til og med bilder seg selv med den tidligere presidenten, altså Obama, på nedsiden sinne.

Jeg trodde at demokratene var parti for folk som meg, artistiske, kreative folk, hippiske. Jeg trodde at demokratene var nøyne, og de kanskje kunne være litt menneske.

Men i dag så smiler Amy litt av tanken på at hun var demokrat. Det fremstår egentlig som en ganske fjern fortid.

Hun har nemlig funnet seg av den nytte parti og en helt ny helt.

Ja, han er fantastisk, han er Jesus. Jeg tror i Florida at vi har en fjern med Desantis.

Nå kan det se ut til at Ron Desantis har knust Obama-koalition.

Hva er det med Ron Desantis og hans kompromissløse stil som er så appellerende for folk i Florida?

Et sticker er corona-pandemin.

Pandemin har nok spilt en veldig viktig rolle for Ron Desantis. Det var sånn at hele USA stengte ned i mars 2020, sammen med store deler av resten av verden.

Men noen republikanske delstater, altså stater der republikanene styrte, begynte gjenopningen langt tidligere enn andre stater, og en av disse veldig tidlige statene var Florida.

Og Emil Palma fremhever at Desantis ble en norsjonal frontfigur i kampen med å fjerne alle pandemi-relaterte pålegg og restriksjoner.

Men vi skulle ikke løpe feir eller politikken til å harme dene.

Ja, og det har gjort han populær.

Ja, i alle fall i Florida, nedstegning har store konsekvenser for mange, men særlig kanskje barnfamilier og folk som driver egne bedrifter.

Emil Palma er i begge disse kategoriene, og hun sier at Desantis ga en verdagen å leve tilbake.

[Transcript] Forklart / Ekstrem Trump-rival kan bli president: - Han er Jesus

Ok, så pandemien har gjort Desantis til et slags hjemopningshelt i Florida da. Hva antar det som har gjort han populær?

Delstaten har en ganske sterk økonomi. Arbeidsledigheten i Florida er på 2,5%, som er blant de aller aller laveste i hele USA.

Høyse ut som han er ganske flink på det han driver med som guvernør da?

Altså valgresultatet viser jo hvertfall at det er mange som setter pris på måten han styrer på, på gjennomgangen, på den sterke økonomi, på den generelle styringen av delstaten.

Men her kommer de også litt an på hvem du spør og hva slags innfaldsvinkel du har. Desantis har ikke vært veldig langt i å forbi en hver form for korona-restriksjoner.

Han nekter til å svare på om han har tatt en påfyllingsdose med vaksinen, noe som gjør at han fikk anklager om å være en slags vaksineskeptiker.

Og kritikerne mener i tillegg metodene hans særlig når de gjelder å følge denne kulturkrigen. De er både autoritære og illiberale.

Altså tilbake til dette med at han nekter og lytter til dem som er uenemann.

Men for 4.614.000 Floridianere er Ron Desantis det som gjelder. Kan han overbevise resten av landet om det samme?

Det er nemlig mye som tyder på at Ron Desantis vil bli president. Og at han snart kommer til å innrømme det offentlig.

Desantis ser ut å gjøre alle dine denne forberedelsene for å kunne kaste seg inn i presidentfallkampen når som helst egentlig.

Han kom ut med bok i sluttene av februar. Det er et veldig tydelig tegn i seg selv når amerikanske politikere gir ut bok.

Man driver også penger inn samling på høyger. Og nylige så besøkte han også Iowa som er den aller første delstaten ut når nominasjonsvagene starter i januar neste år.

Så det er helt sentralt da hvis du vil bli partiskandidat og vinne disse første statene.

Ok, så det er ikke sikkert at det er alt for lenge da at vi hører slagord om Desantis 2024.

Men hvordan vil han klart seg da mot Biden eller det som blir demokratens kandidat?

Altså, er Florida overførbart til hele landet?

Ja, det er det store spørsmålet om Florida er overførbart til hele landet om Desantis vil ha noen appell lenge nord i disse rustspelte statene, for eksempel.

Kulturkrigene hans er jo veldig populær på graserota i de republikanske partiet, men velger flest er kanskje mer opptatt av økonomie og helt andre ting.

Og så er det et stort spørsmål hvor tøff kampen mot Trump kommer til å bli.

Vi ser allerede at angreppene mot Desantis er blitt fryktelig, fryktelig haret.

Han risikerer å komme veldig svekket ut av en sånn duel mot Trump, hvis han skulle klare å vinne den.

Men igjen, hvis Desantis klarer å få til noe som ligner på det han fikk til i guvernørvalget i fjor, nasjonalt i USA i 2024,

så blir han veldig vanskelig å slå, altså hvis han klarer å bryte ned denne Obama-koalitionen og tiltrekke seg latinoer og andre minoritetsvelgere.

Men altså for å komme helt litt så må han først faktisk bli republikanernes presidentkandidat.

Og det er det jo også en anfyre som vil.

Donald Trump.

Desantis har flere sterke kort på hånden mot Trump. Han er allerede ganske kjent på høyre siden

[Transcript] Forklart / Ekstrem Trump-rival kan bli president: - Han er Jesus

gjennom for eksempel Fox News.

Han er ung og har en vakker familie, og han har en del støtte blant rikingene i det republikanske partiet.

På papire så kan han se ut som den perfekte presidentkandidaten.

Men Trump har vist seg å være en har, nøtt og knekke.

De som er skeptiske til Desantis chanser mot Trump peker på at han aldri har blitt testet ordentlig på nasjonale arenan i USA.

Og det viser også til at motkandidaten i 4-årigets guvernørvalg, der Desantis vant så stort, han var veldig veldig svak.

Og så er det noe som mener at Desantis mangler evnen til å vise empati med vanlige amerikanere, og at han ikke er i nærheten av å ha Trumps tiltrekningskraft og karisma.

Men dette er noe som Desantis fansen bare fnyster av, som en køren Amy Palma, som jeg har snakket med hun,

bare riste på hodet av sånne påstandere om Desantis.

Jeg tror han er mer karismatisk enn Trump.

På samme måte som Desantis går i strupen på motstanderne, kjefter på journalister og sånt, så tror hun ikke at Trump vil bli noe problem for han på en debatsen.

Han har baller, hvilket jeg lov. Han er ikke fredig for å stå opp til folk.

Han står opp for oss, og det er det jeg vil.

I tillegg har du hørt lyd fra CNN, Fox News, NRK og Ron Desantis på YouTube.

Denne episoden er laget av producentene Jenny Fjølland og Olaf Eggersvik og meg David Vakoni.

Resten av forklart er Synnes Øholl, Philipp A. Johannesborg, Trond Odin Johansen og Anders Weberg.

Takk for at du hørte på.

Synes du det er kjedelig å skråle nyheter i tekst? Skulle du heller ha hørt mer nyheter enn dagens kvarter med forklart?

Nå kan du det.

På aftenposten.no og i appen kan du høre en klon av versjonen av min stemme lese aftenpostens artikler.

Ikke sant?

Sant du kan det?

Jo, det stemmer.

Mens du går tur, vasker huset eller kommer deg til jobb, lese jeg de nyheter du vil høre.

Avspillingsknappen finner du inne i artiklene på aftenposten.